

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
RUA/UO/2011/9940

Uw referentie
2011Z09551/2011D26264

Datum 8 juli 2011

Betreft Vragen over de relatie tussen registraties van UWV en GBA

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft ondergetekenden per brief d.d. 25 mei jl. een aantal vragen gesteld over de relatie tussen de registraties van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en de Gemeentelijk Basisadministratie (GBA).

In deze brief geef ik, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) antwoord op de vragen die zijn gesteld. Tevens informeer ik u over de invulling van de toezeggingen omtrent de GBA die ik in het Algemeen Overleg over de modernisering van de GBA op 13 april jl. heb gedaan en in het Algemeen Overleg handhaving op 26 april jl. Alvorens in te gaan op de vragen schets ik eerst het algemene kader en ga ik in op de toezeggingen.

Algemeen kader en toezeggingen

De GBA heeft sinds 1 januari 2010 de wettelijke status van basisregistratie en moet door de hele overheid worden gebruikt. Als authentiek aangemerkte gegevens worden binnen de overheid gedeeld en nog maar eenmaal aan burgers gevraagd. Burgers zijn verantwoordelijk voor een tijdige en juiste inschrijving in de GBA. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit en actualiteit van de GBA. Bestuursorganen melden bij gerede twijfel over gegevens in de GBA terug aan de gemeente. Het is vervolgens aan de gemeente om deze meldingen te onderzoeken.

De bestuursorganen in de sociale zekerheid gebruiken de GBA volgens bovenstaande werkwijze.

GBA-adres in de sociale zekerheid

Ik heb in het Algemeen Overleg handhaving met de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid op 26 april jl. toegezegd u te informeren over de mogelijkheid van het verplicht gebruik door het UWV van de GBA bij het verstrekken van de uitkeringen.

In antwoorden op eerdere Kamervragen over de kwaliteit van inschrijvingen in de GBA (met kenmerk 2011Z03490 en 2011Z03501) is aangegeven dat het uitgangspunt is dat een afnemer van de GBA zijn werkprocessen efficiënt inricht en daarbij gebruik maakt van gegevens uit de GBA en terugmeldt ingeval van gerede twijfel aan de juistheid van die gegevens. Vanuit de specifieke taakuitvoering van bestuursorganen is het mogelijk dat aanvullende of andere gegevens (zoals correspondentieadressen) worden vastgelegd. Dit geldt ook voor bestuursorganen in de sociale zekerheid.

De hoofdregel is dat bestuursorganen het GBA-adres gebruiken, maar in sommige gevallen moet hiervan worden afgeweken. Het GBA-adres bestaat uit het woonadres, dan wel bij het ontbreken daarvan uit het briefadres. Het gebruik van

het briefadres is beperkt in de wet en is bedoeld voor burgers die geen vast woonadres hebben, zoals bij verblijf in een instelling.

Er zijn burgers die tijdelijk niet op het woonadres verblijven. Bijvoorbeeld vanwege problemen in de persoonlijke sfeer (echtscheiding, tijdelijke uithuisplaatsing bij huiselijk geweld), maar ook als iemand vanwege zijn werk tijdelijk ergens anders woont. In dit geval is het belangrijk dat bestuursorganen in de sociale zekerheid deze mensen weten te vinden. Het UWV en de SVB nemen dan naast het GBA-adres ook het correspondentieadres op in hun uitkeringsadministratie. Ook vanuit het oogpunt van dienstverlening is het soms gewenst dat bestuursorganen een aanvullend adres hanteren. Bijvoorbeeld bij de AOW komt het voor dat kinderen de post van hun ouders afhandelen. Tot slot kennen het UWV en de SVB niet-ingezetenen met recht op een uitkering (bijvoorbeeld WW in België of AOW in Spanje). Persoonsgegevens van niet-ingezetenen worden niet in de GBA bijgehouden.

Datum
8 juli 2011
Onze referentie
RUA/UO/2011/9940

Ik acht het daarom niet wenselijk het UWV en de SVB te verplichten in alle gevallen uitsluitend het GBA-adres te hanteren. Om praktische redenen kan er onder bepaalde omstandigheden een ander adres worden gehanteerd. Omdat het nooit zo mag zijn dat burgers zich –opzettelijk of onopzettelijk- onvindbaar maken voor de overheid, vind ik het wenselijk dat deze adressen door overheden aan elkaar kunnen worden doorgegeven. Zo wordt het adresonderzoek van andere overheden vergemakkelijkt en zal via terugmeldingen de kwaliteit van de GBA verbeteren. In het kader van het onderzoek naar de invoering van de GBA als basisregistratie zal de minister van BZK onderzoek doen naar de vraag in welke gevallen gebruikers ter vervulling van hun taak behoefte hebben aan het gebruik van een correspondentieadres naast het GBA adres. Deze uitkomsten bieden ook aanknopingspunten om te bezien hoe de informatie-uitwisseling over correspondentieadressen tussen overheden kan worden vormgegeven. Over de uitkomsten daarvan wordt u nog dit jaar bericht.

Opsporen groep 'Vertrokken onbekend waarheen'.

Indien een burger naar het buitenland gaat en voornemens is het komende jaar daar voor langer dan 8 maanden te verblijven dan is hij verplicht zich uit te schrijven bij de GBA en het eerste adres in het buitenland waar hij gaat wonen te melden. Er is een groep die binnen Nederland verhuist of naar het buitenland verhuist en dit – opzettelijk of onopzettelijk - niet doorgeeft aan de gemeente ('Vertrokken onbekend waarheen', afgekort als VOW). Een deel van deze groep ontvangt een uitkering van het UWV of de SVB.

Alhoewel we hier niet kunnen spreken van uitkeringsfraude of onrechtmatig handelen van het UWV of de SVB, acht ik dit toch een onwenselijke situatie. De kans op adresfraude is namelijk aanwezig, doordat burgers aan verschillende overheidsorganisaties verschillende adressen kunnen doorgeven. Ik acht het niet acceptabel dat mensen zich onvindbaar kunnen maken voor de overheid en tegelijkertijd wel een uitkering van diezelfde overheid ontvangen.

Ik zal daarom het UWV en de SVB verzoeken de groep uitkeringsgerechtigden, die in de GBA als 'Vertrokken onbekend waarheen' staan geregistreerd, aan te schrijven en hen mede te delen dat de uitkering wordt gestopt als zij hun registratie bij de gemeente niet binnen redelijke termijn op orde brengen. Er zal ook een terugmelding aan de gemeente worden gedaan. Bij nieuwe aanvragen wordt de uitkering niet in behandeling genomen als mensen in de GBA geregistreerd staan als 'Vertrokken onbekend waarheen'. Voorts ben ik voornemens te regelen voor alle uitkeringsgerechtigden met deze status dat de uitkering tijdelijk wordt opgeschort totdat de registratie in de GBA op orde is.

In de nadere uitwerking van bovenstaande zal bekeken worden hoe rekening wordt gehouden met omstandigheden die buiten de macht van de burger liggen.

In de zomer van 2011 start de minister van BZK een onderzoek naar de status 'Vertrokken onbekend waarheen' (VOW). In het najaar 2011 zal de minister van BZK u berichten over de resultaten en eventuele aanvullende maatregelen.

Bijdragen bestuursorganen aan verbeteren kwaliteit GBA.

Bestuursorganen dragen bij aan de verbetering van de kwaliteit van de GBA door bij gereede twijfel over het GBA-adres terug te melden aan de gemeente. Gereede twijfel kan ontstaan door eigen onderzoek of in het contact met de burger. Na de melding stelt de gemeente vast of het adres wel of niet gewijzigd moet worden of dat nader onderzoek noodzakelijk is. Gemeenten kunnen ook op eigen initiatief, als burgers voor hen onvindbaar zijn, een onderzoek instellen en op individuele basis gegevens opvragen bij andere overheidsorganisaties.

Datum

8 juli 2011

Onze referentie

RUA/UO/2011/9940

Bij een deel van de uitkeringen is wettelijk vastgelegd dat het adresgegeven van invloed is op recht, duur of hoogte van de uitkering. De SVB en de gemeenten beoordelen in het kader van bijvoorbeeld de AOW, Anw en de WWB nadrukkelijk de feitelijke leefsituatie omdat het al dan niet voeren van een gezamenlijke huishouding van invloed is op de hoogte van de uitkering (bv samenwonende ouderen). Bij gemeenten is het adres tevens van belang om te bepalen welke gemeente de uitkeringsaanvraag in behandeling dient te nemen. In de praktijk zal het UWV minder vaak tot gereede twijfel komen, omdat het UWV op basis van wetgeving voor de werknemersverzekeringen (WW, WIA, Ziektewet) geen aanleiding heeft een adresonderzoek in te stellen. Een uitzondering is de Toeslagenwet waarbij het UWV wel de leefsituatie beoordeelt.

Tijdens het Algemeen Overleg met de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken over de modernisering GBA op 13 april jl. heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties toegezegd in het kader van de evaluatie van het actieplan Kwaliteit GBA vier onderzoeken uit te voeren, te weten de Momentopname Kwaliteit GBA 2011, het onderzoek GBA als basisregistratie inzake gebruik en terugmelden, het onderzoek inzake 'Vertrokken onbekend waarheen' (VOW) en het onderzoek inzake de GBA en de burgerlijke stand. Op basis van de uitkomsten van de onderzoeken zal de minister van BZK nog dit jaar bekijken of het noodzakelijk is een pakket aan maatregelen te presenteren om de betrouwbaarheid van de GBA op het gewenste niveau te krijgen. Specifieke aandacht wordt besteed aan het aantal afnemers dat terug moet melden, het aantal terugmeldingen en het onderstrepen van het belang hiervan.

De minister van BZK heeft eerder aangekondigd dat in het wetsvoorstel Basisregistratie Personen een bepaling zal worden opgenomen die als grondslag kan dienen om een uitwisseling of vergelijking van gegevens tussen registraties binnen de overheid mogelijk te maken (Kamerstukken II 2010/11 27859, nr. 42). Vooruitlopend op het nieuwe wettelijke regime ben ik voornemens het mogelijk te maken dat bij het UWV bekende adresgegevens periodiek worden vergeleken met de GBA om adressen van personen met de GBA-status 'Vertrokken onbekend waarheen' op te sporen en deze ter facilitering van gemeenten terug te melden. Dat neemt echter de eigen verantwoordelijkheid van gemeenten op dit punt niet weg.

Onderzoek Amsterdam

Ik heb in het Algemeen Overleg met de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken over de modernisering van de GBA op 13 april jl. toegezegd u te informeren over het resultaat van het overleg over de aanpak van de bestandsvergelijking tussen de GBA en de polisadministratie.

De polisadministratie wordt gevuld met gegevens uit de loonaangiften van werkgevers. In de aangeleverde gegevens zitten ook adresgegevens die werknemers hebben opgegeven, maar dit zijn niet per se woonadressen zoals in de GBA. Het UWV slaat deze gegevens op maar overschrijft de adresgegevens van ingezetenen met het adres uit de GBA in het kader van het overheidsbrede

gebruik van de GBA. Voor de bestandsvergelijking met de GBA wordt gebruik gemaakt van adresgegevens uit de oorspronkelijke loonaangifte, zoals aangeleverd door werkgevers.

De gemeente Amsterdam heeft het UWV verzocht om een omvangrijke gegevenslevering uit de polisadministratie. Er is inmiddels overeenstemming tussen de gemeente Amsterdam, het UWV en het Inlichtingenbureau (die de bestandsvergelijking uitvoert) over de onderzoekswijze en de gegevensset. Amsterdam heeft laten weten het onderzoek uit te willen voeren in twee fasen. Het doel van het onderzoek is het opschonen van de adresregistratie in de GBA van Amsterdam mede ten behoeve van het opsporen van mogelijke fraude.

Datum
8 juli 2011
Onze referentie
RUA/UO/2011/9940

De eerste fase betreft een volledig geanonimiseerde vergelijking van de polisadministratie en de GBA van Amsterdam, uitgevoerd door het Inlichtingenbureau. Er worden in deze fase nog geen gegevens op persoonsniveau geleverd tussen Amsterdam en het UWV. Het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) zal van deze bestandsvergelijking schriftelijk op de hoogte worden gesteld. Uit de eerste fase wordt duidelijk wat de onderzoekswaardige categorieën persoonsgegevens zijn waarnaar Amsterdam nader onderzoek kan uitvoeren.

Op basis van de in de eerste fase geconstateerde adresverschillen, waarbij richting wordt verkregen voor aard, omvang en oorzaak, stelt Amsterdam een plan op voor de tweede fase. Het gaat er dan om dat persoonsgegevens vanuit de onderzoekswaardige categorieën ook daadwerkelijk op persoonsniveau door Amsterdam worden beoordeeld, waarbij wordt gezien of er sprake is van een terechte of onterechte afwijking van het GBA. Dit plan wordt voor akkoord aan het CBP voorgelegd. Ik ben bereid het UWV daar alle benodigde gegevens voor te laten verstrekken.

Ik verwacht dat het onderzoek deze zomer van start gaat. Ik zal op basis van de onderzoeksresultaten kijken of structurele gegevensuitwisseling (naast de genoemde terugmelding bij VOW) noodzakelijk en gewenst is.

Antwoorden op de vragen van de vaste commissie

Vraag 1

Is de door het UWV naar de Gemeente Amsterdam ingenomen positie als zouden er niet meer dan 5.000 gevallen onderzoekswaardig zijn nog te handhaven na de onthullingen van RTL Nieuws?

Vraag 2

Hoe valt te verklaren dat in de 5.000 volgens het UWV onderzoekswaardig gevallen geen enkele van de 8.500 Amsterdamse spookuitkeringsgerechtigde voorkomt, terwijl het UWV aan de gemeente Amsterdam wel melding maakt van 62.500 Amsterdammers die wel in de loonaangifte voorkomen maar niet in de GBA bekend zijn?

Antwoord 1 en 2

Zoals aangegeven ben ik bereid om alle benodigde gegevens door het UWV te laten verstrekken op basis van een door Amsterdam opgesteld plan van aanpak dat is geaccordeerd door het CBP. Afhankelijk van het moment dat de bestandsvergelijking wordt gemaakt en afhankelijk van de groep die wordt bekeken, verschillen de getallen.

In aanloop naar het verplichte gebruik van de GBA per 1-1-2010 is onder andere de aansluiting tussen de GBA en de UWV-administraties verbeterd. Dit kan leiden tot verschillen bij bestandsvergelijking per periode. Op basis van het onderzoek naar adresverschillen tussen de polisadministratie en de GBA zullen aard, omvang en oorzaak van de geconstateerde verschillen duidelijk worden.

Vraag 3

Het UWV meldt in haar reactie op de onthullingen van RTL Nieuws dat de kwaliteit van de gegevens in de GBA sinds 2010 aanzienlijk is verbeterd. Waarop baseert zij deze bewering en wat is haar bijdrage geweest aan deze veronderstelde kwaliteitsverbetering?

Datum
8 juli 2011

Onze referentie
RUA/UO/2011/9940

Antwoord 3

Met ingang van 1-1-2010 heeft de GBA de wettelijke status van basisregistratie en daarmee geldt wettelijk het verplicht gebruik van de GBA voor de gehele overheid. Dit gebruik draagt bij aan de verbetering van de kwaliteit van gegevens in de GBA. Alle bestuursorganen, inclusief het UWV, dragen hieraan bij.

Vraag 4

Het UWV meldt in haar reactie op onthullingen van RTL Nieuws dat zij landelijk 4.900 personen kent die niet in de GBA zijn vermeld. Tegelijk rapporteert zij medio oktober 2010 aan de gemeente Amsterdam dat er volgens de loonaangifte 62.500 personen in Amsterdam zouden wonen die niet in de GBA voorkomen. Dat getal van 62.500 komt vrijwel overeen met de onderbouwde telling van 64.068 personen die het UWV in september 2009 aan de gemeente Amsterdam heeft verstrekt. Is de Minister ook van mening dat dit suggereert dat het getal van 4.900 personen landelijk niet klopt en dat de telling van 8.500 personen voor Amsterdam alleen betrouwbaarder is?

Antwoord 4

In het antwoord op de vragen 1 en 2 heb ik aangegeven dat de getallen verschillen afhankelijk van het moment van bestandsvergelijking en de groep die wordt bekeken. Daarom acht ik het van belang dat de gemeente Amsterdam en het UWV gezamenlijk vaststellen welke gegevens dienen te worden meegenomen in het onderzoek.

Vraag 5

Staan de 4.900 bewoners die een uitkering ontvangen in het geheel niet bij enige gemeente geregistreerd zoals door het UWV wordt gesuggereerd?

Antwoord 5

Voor de personen die in de GBA als 'Vertrokken onbekend waarheen' zijn vermeld geldt dat de bijhouding wordt opgeschort, maar de gegevens niet worden verwijderd en altijd behouden blijven in de GBA. De gemeente van inschrijving behoudt het informatiebeheer over de persoon. De systematiek van verplicht gebruik en terugmelden is erop gericht om deze personen zo snel mogelijk wel opnieuw met een bekend adres in de GBA in te schrijven.

Het UWV heeft aangegeven dat van de 1,3 miljoen uitkeringen die op landelijk niveau door het UWV worden verstrekt er 4.900 uitkeringen zijn verstrekt aan mensen die in januari 2011 als 'Vertrokken onbekend waarheen' in de GBA stonden vermeld.

Vraag 6

Heeft het correspondentieadres/postbusadres waarover in het artikel wordt gesproken een officiële status conform de GBA (briefadres) of gaat het om zelf ingestelde correspondentieadressen?

Antwoord 6

In het nieuwsbericht d.d. 12 mei 2011 "Reactie UWV op berichtgeving 'spookburgers' door RTL Nieuws" geeft het UWV aan dat iemand bij het UWV een ander adres kan opgeven dan het eigen adres, bijvoorbeeld een correspondentieadres of een tijdelijk verblijf- of verpleegadres. Het gaat hier om door het UWV zelf ingestelde adressen.

Vraag 7

Kan het zo zijn dat, indien een burger geen vast adres heeft, een status van een niet actueel ingeschreven zijn krijgt? Met andere woorden, kan een burger die in Nederland verblijft rechtmatig niet ingeschreven zijn in de GBA?

Datum

8 juli 2011

Onze referentie

RUA/UO/2011/9940

Antwoord 7

In de wet GBA is de inschrijvingsplicht gerelateerd aan een bepaalde termijn van verblijf in Nederland, waarbij het redelijke vermoeden bestaat dat dit verblijf een bepaalde bestendigheid heeft. De betrokkene is verplicht zich binnen vijf dagen in te schrijven in de GBA als hij verwacht tenminste vier maanden in Nederland te verblijven (Wet GBA artikel 65). Indien de betrokkene geen vast woonadres heeft, is hij verplicht een briefadres te kiezen. Het kan zijn dat een betrokkene wel rechtmatig in Nederland verblijft maar niet voldoet aan het criterium van bestendigheid van verblijf en om die reden niet in de GBA wordt ingeschreven. Daarnaast zijn er in de Wet GBA uitzonderingen (zoals ambassadepersoneel, zie artikelen 32 en 33 van de Wet GBA) vastgelegd op het principe dat iedereen die gedurende een bepaalde tijd rechtmatig in Nederland verblijft als ingezetene in de GBA wordt opgenomen. Deze uitzonderingen houden verband met de bijzondere verblijfsrechtelijke status van deze personen.

Vraag 8

Is, nu er aanwijzingen zijn dat de administratie van het UWV ernstige tekortkomingen vertoont, het UWV nog de aangewezen partij om mede te bepalen welke van de 131.000 personen met afwijkende adressen door de Dienst Persoonsgegevens Amsterdam onderzoekswaardig zijn? Wordt op deze wijze niet de schijn gewekt dat er sprake is van een doofpotoperatie?

Antwoord 8

Zoals hiervoor aangegeven is het mogelijk dat er verschillen zijn tussen de polisadministratie en de GBA. Het bestaan van verschillen is dan op zichzelf ook geen aanwijzing dat de administratie van het UWV tekortkomingen vertoont.

De gemeente Amsterdam en het UWV hebben de afgelopen maanden intensief overleg gevoerd over de aanpak en over de te onderzoeken doelgroep. Ik heb geen aanleiding te veronderstellen dat het UWV hierin geen aangewezen partij is en ik wijs enige suggestie van een doofpotaffaire dan ook van de hand.

Vraag 9

Kan de Minister aangeven waarom de gesprekken tussen het UWV, het Inlichtingenbureau en SZW enerzijds en de gemeente Amsterdam anderzijds zoveel tijd kosten, terwijl de oorspronkelijke gegevenslevering door het UWV niet meer dan enkele uren werk vergde?

Vraag 10

Gegeven dat de initiële rapportage aan de gemeente Amsterdam in september 2009 slechts enkele uren werk vergde, kan de Minister aangeven waarom het zo moeilijk lijkt te zijn om deze analyse overnieuw te doen voor de situatie sinds 2010 en voor geheel Nederland? Dus kan de Minister aangeven hoeveel mensen er volgens het UWV in Nederland wonen, die niet zijn ingeschreven in de GBA?

Antwoord 9 en 10

Het eerdere onderzoek ging in eerste aanleg om een statistische vergelijking, die redelijk eenvoudig te maken is. Het vervolgonderzoek gaat niet alleen om een statistische vergelijking maar om aanvullend onderzoek op persoonsniveau en hiervoor gelden ook strengere eisen voor wat betreft de bescherming van persoonsgegevens. Dit onderzoek kost derhalve meer tijd dan de initiële bestandsvergelijking.

Het gegeven of iemand in Nederland woont betreft het UWV uit de GBA, waarin het woonadres is vastgelegd. Niet-ingezetenen worden niet in de GBA

ingeschreven. Een deel van hen heeft een arbeids- of uitkeringsverhouding in Nederland en komt derhalve via de loonaangifte van de werkgever of uitkeringsinstantie in de polisadministratie. Uit de bestandsvergelijking tussen de polisadministratie en de GBA van Amsterdam zal Amsterdam op persoonsniveau beoordelen of sprake is van terechte of onterechte afwijking van de GBA.

Datum
8 juli 2011

Onze referentie
RUA/UO/2011/9940

Vraag 11

Hoe staat het met de toezegging dat de Kamer zo spoedig mogelijk wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de onderhandelingen tussen het UWV, het Inlichtingenbureau en SZW enerzijds en de gemeente Amsterdam anderzijds?

Antwoord 11

Met deze brief informeer ik u ook over de toezegging in het AO modernisering GBA van 13 april. Zoals aangegeven (bij 'Onderzoek Amsterdam' eerder in deze brief) is inmiddels overeenstemming bereikt tussen de gemeente Amsterdam, het UWV en het Inlichtingenbureau over de onderzoekswijze en gegevensset. Het CBP wordt nog betrokken. Ik verwacht dat het onderzoek deze zomer van start gaat.

Vraag 12

In haar officiële reactie op de berichtgeving van RTL nieuws schrijft het UWV: "het UWV wijst burgers bij de inschrijving op hun plichten ten aanzien van de GBA door middel van foldermateriaal van het Agentschap BPR." Gegeven dat de juistheid van een adres van belang is voor de uitkeringsverzorging en voor de vaststelling van de rechtmatigheid van uitkeringen, geeft het UWV hier niet aan dat zij wanpresteert door te volstaan met het neerleggen van folders waarin mensen op hun wettelijke verplichtingen worden gewezen, terwijl het UWV in hoge mate in staat is om deze verplichtingen af te dwingen danwel overtredingen terug te melden aan BPR?

Antwoord 12

Voor het UWV is de rechtmatigheid van de uitkering meestal niet gekoppeld aan het adresgegeven. Afnemers van de GBA waaronder het UWV kunnen een juiste inschrijving in de GBA niet afdwingen. Bij gerede twijfel wordt teruggemeld aan de gemeente. De gemeente onderzoekt en kan ook tot ambtshalve inschrijving overgaan.

Zoals aangegeven acht ik het niet acceptabel dat mensen zich onvindbaar kunnen maken voor de overheid en tegelijkertijd wel een uitkering van diezelfde overheid ontvangen. Ik zal daarom het UWV en de SVB verzoeken de groep uitkeringsgerechtigden, die in de GBA als 'Vertrokken onbekend waarheen' staan geregistreerd, aan te schrijven en hen mede te delen dat de uitkering wordt gestopt als zij hun registratie bij de gemeente niet binnen redelijke termijn op orde brengen. Er zal ook een terugmelding aan de gemeente worden gedaan.

Bij nieuwe aanvragen wordt de uitkering niet in behandeling genomen als mensen in de GBA geregistreerd staan als 'Vertrokken onbekend waarheen'. Voorts ben ik voornemens te regelen voor alle uitkeringsgerechtigden met deze status dat de uitkering tijdelijk wordt opgeschort totdat de registratie in de GBA op orde is.

Vraag 13

Hoe valt te verklaren dat het UWV, zoals gemeld door RTL nieuws, over heel 2010 slechts 20 terugmeldingen heeft gedaan – waarvan nul aan Amsterdam – terwijl andere afnemers duizenden terugmeldingen aan de GBA doen?

Antwoord 13

Het uitgangspunt is dat de authentieke gegevens van een basisregistratie zonder nader onderzoek kunnen worden gebruikt. Bestuursorganen melden terug bij gerede twijfel. Die gerede twijfel kan ontstaan uit eigen onderzoek van bestuursorganen, of in het contact met de burger. In de praktijk komt het UWV minder vaak tot gerede twijfel omdat het UWV op basis van wetgeving voor de

werknemersverzekeringen (WW, WIA, Ziektewet) geen aanleiding heeft een adresonderzoek in te stellen. Een uitzondering is de Toeslagenwet waarbij het UWV wel de leefsituatie beoordeelt. Bij de SVB en de gemeenten daarentegen is het adresgegeven direct van invloed op recht, duur of hoogte van de uitkering. De SVB en de gemeente beoordelen in het kader van bijv. de AOW, Anw en WWB nadrukkelijk de feitelijke leefsituatie omdat het al dan niet voeren van een gezamenlijke huishouding van invloed is op de hoogte van de uitkering.

Datum
8 juli 2011

Onze referentie
RUA/UO/2011/9940

Vraag 14

Waarom wil het UWV daarnaast de verschillen tussen de registratie van de polisadministratie en de GBA niet terugmelden aan de GBA om er daarmee voor te zorgen dat de gehele overheid kan beschikken over een actueel overzicht van personen die in Nederland wonen?

Antwoord 14

De gegevens in polisadministratie worden aangeleverd via de loonaangifte van de werkgever. Er hoeft daarbij geen sprake te zijn van een woonadres. Het UWV kan na verificatie vaststellen dat er verschillen zijn met de GBA. Het constateren van een verschil is echter niet hetzelfde als gereede twijfel op basis waarvan een terugmelding plaats kan vinden. Dat neemt niet weg, dat ik op basis van de resultaten van het onderzoek in Amsterdam zal bezien of structurele gegevensuitwisseling noodzakelijk en gewenst is. Ook ben ik zoals hiervoor aangegeven voornemens het mogelijk te maken dat bij het UWV bekende adresgegevens periodiek worden vergeleken met de GBA om adressen van personen met de GBA-status 'Vertrokken onbekend waarheen' op te sporen en deze ter facilitering van gemeenten terug te melden.

Vraag 15

Als het UWV omdat zij daartoe niet is verplicht geen adrescontroles uitvoert en andere de GBA afnemers die dat wel doen en duizenden adresverschillen aan Amsterdam terugmelden, ligt het dan niet in de rede om te veronderstellen dat er sprake kan zijn van grootschalige fraude met adressen?

Antwoorden 15

Zoals hiervoor aangegeven houdt terugmelding verband met het bepalen van gereede twijfel. Het verschil in aantallen terugmelding is voor mij geen reden om te veronderstellen dat er grootschalige adresfraude met sociale zekerheidsuitkeringen is.

Vraag 16

Is de Minister voornemens om de relevante wetgeving danwel de UWV-procedures zodanig aan te passen dat de adresregistratie in de GBA wordt gevolgd? In de officiële reactie van het UWV staat: "Iemand kan bij het UWV een ander adres opgeven dan het eigen adres, bijvoorbeeld een correspondentieadres of een tijdelijk verblijf- of verpleegadres." Het soort adres wordt naast het adres als zodanig geregistreerd in de uitkeringsystemen van het UWV. Het adres in de loonaangifte komt uit een UWV-uitkeringsstelsel en is een van die adressen.

Antwoord 16

De GBA wordt verplicht gebruikt in de sociale zekerheid. Ik acht het niet wenselijk om het UWV en de SVB te verplichten in alle gevallen uitsluitend het GBA-adres te hanteren. Om praktische redenen kan er onder bepaalde omstandigheden een ander adres worden gehanteerd. Omdat het nooit zo mag zijn dat burgers zich – opzettelijk of onopzettelijk – onvindbaar maken voor de overheid, vind ik het wenselijk dat deze adressen door overheden aan elkaar kunnen worden doorgegeven. Zo wordt het adresonderzoek van andere overheden vergemakkelijkt en zal via terugmeldingen de kwaliteit van de GBA verbeteren.

Vraag 17

Kan de Minister een overzicht verstrekken van de soorten adressen die worden geregistreerd in de diverse uitkeringsystemen van het UWV en zodoende duidelijkheid verschaffen over de soorten adressen die de 8.500 onbekende uitkeringsgerechtigden hebben opgegeven?

Datum
8 juli 2011

Onze referentie
RUA/UO/2011/9940

Antwoord 17

Het adres in de GBA wordt verplicht gebruikt in de sociale zekerheid voor personen die in Nederland wonen en dit adres kan bestaan uit het woonadres, dan wel bij het ontbreken daarvan uit het briefadres. Daarnaast worden in de sociale zekerheid andere adressen geregistreerd, namelijk verblijfsadressen en correspondentieadressen.

Vraag 18

Het UWV heeft in zijn reactie op de berichtgeving van RTL nieuws de zaak afgedaan met de vaststelling dat zij niet verplicht is om een GBA adres te registreren en haar klanten slechts attendeert op foldermateriaal over de GBA. Van enige poging om een verklaring te geven voor het zeer hoge aantal onbekende uitkeringsgerechtigden is geen sprake geweest. Kan alsnog op korte termijn worden voorzien in een verklaring voor de genoemde aantallen spook-uitkeringsgerechtigden?

Antwoord 18

Het UWV heeft aangegeven dat van de 1,3 miljoen uitkeringen die op landelijk niveau door het UWV worden verstrekt er 4.900 uitkeringen zijn verstrekt aan mensen die in januari 2011 als 'Vertrokken onbekend waarheen' in de GBA stonden vermeld. Tweederde deel hanteert een correspondentieadres in Nederland. Eenderde deel hanteert een buitenlands adres.

Vraag 19

Deelt de Minister de mening van de CDA fractie dat het grondig onderzoeken van de 131.000 ontbrekende en afwijkende Amsterdamse adressen ook in het een belang is van de gehele publieke sector, waaronder niet in de laatste plaats het UWV?

Antwoord 19

Ik waardeer het dat de gemeente Amsterdam en het UWV een eerste verkenning hebben uitgevoerd naar de vergelijking van de GBA met de polisadministratie om te bezien of hiermee aanvullend bijgedragen kan worden aan kwaliteitsverbetering. Bij de eerder geconstateerde verschillen hoeft het niet te gaan om fraude en/of uitkeringsgerechtigden, maar ik vind het van belang dat de verschillen worden geanalyseerd om eventuele fraude op te sporen. Het doel van het onderzoek is het opschonen van de adresregistratie in de GBA van Amsterdam mede ten behoeve van het opsporen van mogelijke fraude. De gemeente Amsterdam zal ten behoeve van het onderzoek een plan van aanpak voor akkoord aan het CBP voorleggen. Zoals toegezegd ben ik bereid het UWV daar alle benodigde gegevens voor te laten verstrekken. Ik zal op basis van die resultaten bezien of structurele gegevensuitwisseling noodzakelijk en gewenst is.

Vraag 20

Het UWV plaatst GBA afnemerindicaties op alle personen die voorkomen in de loonaangifte, ook van mensen die geen relatie hebben met het UWV. Het UWV is sinds de invoering van de polisadministratie een van de grootste afnemers van de GBA. Welke reden heeft het UWV om van mensen met wie zij geen relatie onderhoudt de GBA persoonsgegevens te registreren en hoeveel zijn het er?

Vraag 21

Gegeven dat het UWV van alle personen in de loonaangifte de GBA gegevens overneemt, volgt daaruit niet de plicht om ontbrekende personen en personen van wie de (adres)gegevens afwijken geautomatiseerd terug te rapporteren aan de GBA?

Datum

8 juli 2011

Onze referentie

RUA/UO/2011/9940

Antwoord 20 en 21

Op grond van artikel 33 in de Wet SUWI verwerkt het UWV de gegevens in de polisadministratie. In ditzelfde artikel is opgenomen dat de GBA ter verificatie wordt geraadpleegd. Het UWV doet dit dus als beheerder van de polisadministratie. Aangezien adresgegevens afkomstig uit de loonaangifte geen woonadressen hoeven te zijn levert verificatie verschillen op, maar geen gerede twijfel. Het UWV overschrijft het adres uit de loonaangifte met het GBA-adres, aangezien overheidsorganen verplicht het GBA-adres moeten gebruiken. In de polisadministratie worden maandelijks circa 20 miljoen arbeids- en uitkeringsverhoudingen vastgelegd. Een deel daarvan betreft uitkeringsverhoudingen, waaronder ook de personen met wie het UWV een relatie heeft. In januari 2011 werden door het UWV 1,3 miljoen uitkeringen verstrekt.

In hoeverre een structurele uitwisseling van afwijkende adresgegevens uit de polisadministratie de kwaliteit van de GBA kan verbeteren, zal allereerst door nader onderzoek vastgesteld moeten worden. Het zonder meer geautomatiseerde terugmelden van verschillen gaat voorbij aan het begrip gerede twijfel. Het is belangrijk, vanuit de inzet van onderzoekscapaciteit van gemeenten en ook voor de goede omgang met persoonsgegevens, dat bij uitwisseling van gegevens zo precies mogelijk duidelijk is dat getwijfeld wordt aan de juistheid van de gegevens. In dat kader is het onderzoek tussen de adresverschillen van de GBA Amsterdam en de polisadministratie van belang.

Vraag 22

Gegeven dat de polisadministratie ca. 600.000 mensen bevat die beschikken over een sofinummer en dat er na tien jaar proberen nog steeds geen Register Niet Ingezetenen bestaat, ligt het niet voor de hand dat de persoonsgegevens van deze personen regulier door het UWV worden teruggemeld aan BPR en dat BPR deze gegevens beschikbaar stelt aan de gemeenten waarin deze personen volgens de loonaangifte woonachtig zijn? Is, met andere woorden, het bestaan van een goed werkende polisadministratie niet een unieke kans voor BPR om de kwaliteit en de volledigheid van de bevolkingsadministratie snel te verbeteren?

Antwoord 22

Zogeheten niet-ingezetenen komen niet in de GBA voor en de inschrijvingsplicht van de GBA geldt voor deze personen niet. Daarom registreren alle bestuursorganen die contact onderhouden met niet-ingezetenen persoonsgegevens (waaronder adressen) in eigen administraties. In de toekomst worden niet-ingezetenen opgenomen in de nog te realiseren Registratie Niet-ingezetenen (RNI) die samen met de GBA de Basisregistratie Personen zal vormen. Of de gegevens van niet-ingezetenen uit de loonaangifte ook kunnen bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van de GBA zal uit het onderzoek van Amsterdam blijken.

Vraag 23

In hoeverre zijn de berichten waar dat het UWV de uit de GBA overgenomen persoonsgegevens beschikbaar stelt aan interne en externe afnemers zonder deze te informeren dat een adres de status 'geheim' heeft?

Antwoord 23

Voor het antwoord op deze vraag wijs ik op de beantwoording van vragen over 'geheime adressen' van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken d.d. 25 mei 2011 (met kenmerk 2011Z09551/2011D26939). Daarin is aangegeven dat er geen geheime adressen in de GBA zijn, maar dat er sprake is van het kunnen

doen van een verzoek om de verstrekking van gegevens aan bepaalde derden te beperken. Overheidsinstanties krijgen de gegevens – indien zij daarvoor zijn geautoriseerd – wel, omdat zij in de uitvoering van hun publiekrechtelijke taken de gegevens uit de GBA nodig hebben. Die gegevensverstrekking is immers het primaire doel van de GBA.

Datum
8 juli 2011

Net als bij andere bestuursorganen verwerkt het UWV het signaal dat voor een GBA-gegeven een verstrekingsbeperking is gevraagd door de burger zoals per geval noodzakelijk is, met inachtneming van de Wet bescherming persoonsgegevens. Het UWV hanteert bovenstaande algemene lijn met betrekking tot geheimhouding waar het gaat om de verstrekking van persoonsgegevens aan derden.

Onze referentie
RUA/UO/2011/9940

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

H.G.J. Kamp